

Καὶ ἀμέσως ὁ σοφὸς κηρύκτης στηρίζας τὴν ἀριστεράν χειρά εἰς τὴν μέσσην αὐτοῦ, ἀνύψωσε τὴν δεξιάν, καὶ ἀνυψώσας συγχρόνως καὶ τὸν λιχανὸν ὡς ἂν ἤθελε νὰ καλέσῃ εἰς μαρτυρίαν τὸν οὐρανὸν ἀνεφώνησε βραγχωδῶς· «Ἡ ἐπιστήμη δι' ἧς γνωρίζομεν τὰ μέταλλα, τὸν τρόπον τῆς ἐκμεταλλεύσεως καὶ τὰς καταλλήλους μεθόδους πρὸς χρῆσιν αὐτῶν, ὀνομάζεται μεταλλουργία.»

Μετὰ ταῦτα ἐτέθησαν μετὰ τῆς αὐτῆς ἐπισημότητος καὶ ἄλλα τινὰ ζητήματα, ἐξ ὧν ἐμάθομεν τί ἦτο ὁ ἱατρικὴ, τί ἡ ἱστορία καὶ ἡ γεωργία, τί ἡ μηχανικὴ, κτλ. Μεταξὺ ὅμως πάντων τούτων οὐδὲν ἐλέχθη ἔχον τὴν μορφήν καὶ τὴν ιδέαν.

Τέλος πάντων ἐφθασε καὶ ἡ ὥρα τῆς ἀληθοῦς ἐπιστήμης, τῆς τέχνης τῶν τεχνῶν, τοῦ ἄκρου ἀώτου τῆς σοφίας· ἤρχησαν λέγω ν' ἀριθμῶσι. Δὲν θέλω διηγηθῆ τί ἤκουσα· διότι ὁμολογῶ ὅτι οὔτε τὸ τέταρτον ἐνόησα· τοῦτο μόνον λέγω ὅτι μόλις ἤκουσθησαν μέγιστοι ἀριθμοὶ καὶ προμερὶ ἀριθμητικαὶ πράξεις, καὶ εὐθὺς κατεπαράχθησαν καὶ οἱ πολὺ ἐμοῦ ἐμπειρότεροι. Ἐπροτάθησαν ἑκατομμύρια λιρῶν στερλινῶν, σωροὶ τόκων, κλάσματα, διακρίσεις, ἀφαιρέσεις, ἔτη, μῆνες, ἡμέραι, σύντροφοι, μερίδες, καὶ πᾶν ὅ,τι ἐμπορικὸν δύναται νὰ συλλάβῃ ἡ φαντασία.

Οἱ πωγονοφάροι κύριοι συνέστελλον τὰς ὀφρὺς, ἐνῷ αἱ νεάνιδες ἐρυθριῶσαι ἐκ συγκινήσεως ἐφαίνοντο πάλλουσai τὴν καρδίαν. Πάντες δὲ ἠρίθμουν καὶ ἐμέτρουν, ὅτε αἶφνης ἤκουσθη ὁξὺς ὁ ἦχος βιολίου. Ἀμέσως πάντες ἀνηγέρθησαν καὶ με φωνὴν πολὺ ὀλγώτεραν τῶν ἀριθμῶν ὀρθήν, ἔψαλλον ἐκκλησιαστικὸν ὕμνον. Καὶ πάλιν ἤρχησεν ὁ ἐπίσημος περίπατος.

(*Ἐπεται συνέχεια.*)

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΩΝ ΑΝΕΚΔΟΤΩΝ.

Ὁ Λυκούργος δοξάζων, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Πλουτάρχου, ὅτι τὰ συντείνοντα εἰς τῆς πολιτείας τὴν εὐδαιμονίαν καὶ ἀρετὴν, πρέπει νὰ ὦσιν ἐγκαταστοιχειωμένα, καὶ βέβαια, καὶ ἀκίνητα εἰς τε τὰ ἔθνη καὶ τὴν ἀγωγὴν τῶν πολιτῶν, οὐδέποτε ἔθηκε νόμους γεγραμμένους. Καὶ ἐνῷ ὁ Πλάτων, ὁ Διογένης, ὁ Ζήνων καὶ ἄλλοι ἀσχοληθέντες περὶ τὰ τοιαῦτα ἀπέλιπον, προστίθησιν ὁ ἐκ Χαιρωνείας φιλόσοφος, γράμματα μόνον καὶ λόγους, ὅπως καὶ σήμερον φιλοτιμούμενοι πράττουσιν οἱ ἄλλεπάλληλοι τῆς Ἑλλάδος ὑπουργοί, ἐκεῖνος «οὐ γράμματα καὶ λόγους, ἀλλ' ἐργῶ πολιτείαν ἀμίμητον εἰς φῶς

προηνέγκαστο» καὶ τοσούτῳ ἀμίμητον ὥστε, ἐνόσω, ἐτήρησεν ἡ Λακεδαιμόνιος τοὺς ἀγράφους ἐκείνους νόμους, ἐτήρησε δὲ αὐτοὺς πεντακόσια ἔτη, «ἐπρώτευσε τῆς Ἑλλάδος εὐνομίᾳ καὶ δόξῃ.» Μακάριά τὰ ἔθνη, παρ' οἷς τὰ ἔθνη καὶ ἡ ἀγωγὴ ἐπέχουσι τόσον νόμου! Ὅπόσον ὅμως θὰ ἐξίστατο ὁ νομοθέτης τῆς Σπάρτης, ὁποῖος κεραυνὸς θὰ ἐπέσκηπτεν εἰς τὴν θείαν αὐτοῦ κορυφὴν, εἴποτε ἐβλεπεν ὅτι καὶ τοὺς γραπτοὺς θεσμούς, ἐκείνους τοὺς ὁποίους θέτουσιν ἰδίαις χερσίν, ἀθετοῦσι καὶ ἐξυβρίζουσιν οἱ ἀπόγονοι αὐτοῦ τε καὶ τοῦ Σόλωνος. Τῶν τοιούτων περὶβάσεων τὰ παραδείγματα δὲν σπανίζουσι δυστυχῶς ἐν τῇ συνταγματικῇ ἱστορίᾳ τῆς Ἑλλάδος. Τὴν δόξαν ὅμως τῶν πρωτείων, διὰ τε τὸν χρόνον καὶ τὸ μέγεθος, ἔχει τὸ τῆς ἐξελέξεως τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν τῆς πρώτης περιόδου. Ὁμολογῶ ὅτι ὁσάκις ἀνεπόλησα τὴν ἠθικὴν ἐκείνην ἀσέλγειαν τῶν νομοθετῶν τῆς πατρίδος, ἠρυθρίασα ὑπὲρ πάντων τῶν Ἑλλήνων, καὶ ἐπεθύμησα νὰ ρίψω βαθὺν πέπλον, ὡς αἱ θυγατέρες τοῦ Νῶε, ἐπὶ τὴν αἰσχύνην τῶν πατέρων τοῦ ἔθνους. Ἄλλ' ἔχομεν υἱούς, τῶν ὁποίων τὰ ἔθνη καὶ τὴν ἀγωγὴν ἡμεῖς ἔχομεν καθῆκον νὰ μορφώσωμεν, καθ' ἃ ἀπῆται καὶ τῆς Σπάρτης ὁ νομοθέτης. Μορφοῦμεν δὲ αὐτὰ οὐ μόνον διδάσκοντες τὰ καλὰ, ἀλλὰ καὶ τὰ αἰσχρὰ στηλιτεύοντες, ὅπως καὶ οἱ Σπαρτιάται, οἵτινες «ἐπιδιδασκόμενοι τοῖς νέοις οἷόν ἐστιν τὸ μεθύειν,» ἠνάγκαζον τοὺς εἰλωτας νὰ πίνωσι πολὺν ἄκρατον.

Ὅτε τὸ ὑπουργεῖον τῆς 30 Μαρτίου ἀπεχώρησε τῶν δημοσίων, τὰ πέντε ἑκτα τῶν ἐκλογῶν εἶχον περατωθῆ, βουλευταὶ δὲ περὶ τοὺς ἑκατὸν εἶχον συνελθεῖ εἰς τὰς Ἀθήνας. Πολλοὶ τῶν περὶ τὸ ὑπουργεῖον προέτρεπον αὐτὸ νὰ κηρύξῃ ἀμέσως τὴν ἐναρξιν τῆς Συνόδου, ὅπως καὶ ἀμέσως γίνῃ ἡ ἐναρξίς τῆς ἐξελέξεως· νὰ παραιτηθῇ δὲ ἐὰν, καθισταμένης τῆς βουλῆς, ἀποδειχθῇ ὅτι στερεῖται πλειοψηφίας. Τοιαύτη διαγωγὴ ἦτο ἄλλως τε καὶ πρὸς τὰ συνταγματικὰ ἔθιμα σύμφωνος, καθ' ἃ τὰ ὑπουργεῖα ὑποβάλλουσι καὶ ἐρμηνεύουσιν εἰς τὰς βουλὰς τὸ πολίτευμα καὶ τὰς πράξεις αὐτῶν, καὶ μόνον ἀποδοκιμαζόμενα ἀποχωροῦσιν ἐκεῖνο ὅπως ἀντέτεινε. Τὸ 49 ἄρθρον, ἔλεγε, τοῦ συντάγματος ἀξιοῖ νὰ γίνωνται αἱ ἀποφάσεις τῆς βουλῆς ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦλάχιστον τοῦ ἡμίσεως πλέον ἐνὸς τῶν μελῶν αὐτῆς. Ἐπειδὴ δὲ καὶ τὰ τῆς ἐξελέξεως εἶναι ἀποφάσεις, πῶς θέλετε, προσέθετον οἱ ὑπουργοί, ἡμεῖς οἱ ἀναλαβόντες τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ συντάγματος, νὰ παραιβώμεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὴν κυριωτάτην αὐτοῦ ἀρχήν;

Ἄλλως ὅμως ἐσκέφθη τὸ δεύτερον συνταγματικὸν ὑπουργεῖον, κηρύξαν τὴν ἐναρξιν τῆς συνόδου ἐλλείποντος καὶ τοῦ ἡμίσεως ἀριθμοῦ τῶν ἐκλεχθέντων, καὶ ἐπισπεῦσαν τὴν ἐξελέγξιν. Οὕτω δὲ καθιερώθη

ἀρχὴ ὁλεθρία, καθ' ἣν εὐλάχιστος ἀριθμὸς βουλευτῶν, καὶ τούτων ἐνίοτε ἀμφισβητούμενων, δύναται ν' ἀκυρώσῃ τὰς πλείστας καὶ τὰς νομιμωτάτας τῶν ἐκλογῶν.

Πολλοὶ τῶν ἀποτυχόντων κατὰ τὰς ἐκλογάς, καὶ ἄλλοι ἀδιάλλακτον μῖσος τρέφοντες κατὰ τοῦ πεσόντος ὑπουργείου, ἐκήρυττον νόμιμον, ἐθνοσωτήριο μάλιστα, τὴν ἀπὸ τῆς βουλῆς ἐξωσιν τῶν φίλων τοῦ ὑπουργείου τούτου. Πιστεύοντες δὲ, ἡ μάλλον προσποιούμενοι ὅτι πιστεύουσιν ὅτι ἡ παντοδυναμία τῆς βουλῆς δὲν ὑπόκειται εἰς κανόνας, εἰς τοὺς κανόνας τοῦλάχιστον τῆς ἀπολύτου δικαιοσύνης, ἐβίαζον τὴν ἐξουσίαν νὰ ὑποχρεώσῃ τοὺς φίλους αὐτῆς βουλευτάς, νὰ ψηφίσωσι μέλη τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς ἀνδρας βιαίους.

Τὸ περὶ τῆς παντοδυναμίας τῶν νομοθετικῶν σωμάτων ἀπαίσιον δόγμα ἐπεκράτησε, πρὸς αἶσχος τῆς Ἑλλάδος, καὶ κατὰ τὴν Β' ἐν Ἀθήναις ἐθνικὴν συνέλευσιν, ὅτε ἴδομεν ἀνδρας ὑπηρετήσαντας τὴν πατρίδα καταδικασθέντας ἀνυπολόγητους, δολοφόνους ἀπολυθέντας, ἀποβληθέντας δὲ λαοπροβλήτους πληρεξουσίου καὶ πλαστουργηθέντας ἄλλους αὐθαιρέτως ὑπ' αὐτῆς τῆς συνέλευσεως. Ἀλλ' ἂν τὸ δόγμα τοῦτο ἤρμοζεν εἰς ἀπρηχαιωμένους χρόνους, ὅτε δυνάμει αὐτοῦ ὁ μὲν Σωκράτης, καὶ Φωκίων, καὶ οἱ ἐν Ἀργινούσαις σωτῆρες στρατηγοὶ καταδικάζοντο εἰς θάνατον, ὁ δὲ Μιλτιάδης ἀπέθνησκεν ἐν φυλακῇ καὶ ὁ Ἀλκιβιάδης ἐν ἐξορίᾳ, εἶναι ὅλως ἀνάξιον τοῦ ἸΘ' αἰῶνος. «Ἡ συναίνεσις τῆς πλειοψηφίας, λέγει ὁ ὀνομασθὲς δημοσιογράφος Benjamin Constant, ἡ συναίνεσις τῆς πλειοψηφίας οὐδὲν ἄρκει ὅπως περιβάλλῃ διὰ νομιμότητος τὰς πράξεις αὐτῆς, διότι ὑπάρχουσι πράξεις αἱ οὐδὲν ἰσχύει νὰ νομιμοποιήσῃ. Ὅταν τις ὁποιαδήποτε ἀρχὴ πράττῃ τοιαύτας πράξεις, ἀδιάφορον πόθεν ἐκπορεύεται, ἀδιάφορον ἂν ὀνομάζεται ἔθνος ἢ πρόσωπον. Καὶ ὁ λόκληρον τὸ ἔθνος ἂν καθιερώσῃ αὐτάς, πλὴν ἐνός καὶ μόνου πολίτου, τοῦ παρ' αὐτοῦ ἀδικουμένου, πάλιν εἰσὶ παράνομαι.»

Ἐκ τῶν παρόντων βουλευτῶν οἱ μὲν ἠξίουσαν νὰ γίνῃ ἡ ἐξελέγξις διὰ τῶν τμημάτων τῆς βουλῆς, οἱ δὲ παρ' εἰδικῆς ἐπιτροπῆς. Οἱ πρῶτοι ἐπεκαλοῦντο εἰς βοήθειαν ξένα παραδείγματα, καὶ μάλιστα τῆς Γαλλίας, καὶ οὗτοι ἦσαν οἱ μετριοπαθέστεροι· οἱ δεύτεροι εἶχον ὑπὲρ τῆς γνώμης αὐτῶν τὰς ἰδίας ἀντιπαθείας καὶ τὰς συμπαθείας τοῦ ὑπουργείου· ἦσαν δὲ οὗτοι οἱ ἐπιθυμοῦντες τὴν ἐξωσιν ἐκείνων, ἧτις βεβαίως δὲν κατωρθοῦτο ἂν δὲν ὑπερίσχυεν ἡ γνώμη αὐτῶν. Τὰ στρατόπεδα ἦσαν ἰσοδύναμα. Ἢν τὰ τμήματα, κατεχόμενα ὑπὸ τῶν δυνάμεων καὶ τῶν δύο, ἀνέκρινον τὰς ἐκλογάς ἀλλήλων, βεβαίως θὰ ὑπενέδιδεν ἡ βία. Ἄλλως τε καὶ ἄτοπος

ἦτο ἡ ἐκλογὴ εἰδικῆς ἐπιτροπῆς, διότι καὶ κατὰ τὸν παρ' αὐτῆς τῆς βουλῆς ψηφισθέντα κανονισμόν, ἡ ἐξελέγξις τῶν πληρεξουσίων ἐγγράφων γίνεται διὰ τῶν τμημάτων. Ἀλλ' ὁ σκοπὸς δὲν ἐπιτυγχάνετο, ὥς προεῖρήθη, ἀνευ τῆς ἐξακρέσεως. Ἐπὶ τέλους ἐψηφοφορήθησαν ἀμφότερα αἱ γνώμαι, καὶ ἐγένετο δεκτὴ ἡ δευτέρα. Κατὰ τὴν ψηφοφορίαν, γενομένην τὴν 22 Σεπτεμβρίου, παρόντες ἦσαν ἑκατὸν τρεῖς βουλευταὶ· ὑπερίσχυσε δὲ ἡ ὑπὲρ τῆς ἐπιτροπῆς δι' ἑπτὰ μόνον ψήφων.

Μίαν ἡμέραν πρὸ τῆς ἐκλογῆς τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης ὑπεβλήθησαν τέσσαρα ζητήματα, ἀποδιδόντα εἰς τὰς ἐργασίας αὐτῆς, ὧν τὸ τελευταῖον ἐγένετο ὑπόθεσις διεξοδικῆς συζητήσεως. Ἰδοὺ αὐτό· «Ποίαν τάξιν μέλλει νὰ βαδίσῃ ἡ ἐπιτροπὴ ὡς πρὸς τὴν ἐναρξίν τῆς ἐξελέγξεως, δηλαδή ἀπὸ ποίαν ἐκλογὴν νὰ κάμῃ ἐναρξίν.» Καὶ γνώμαι μὲν πολλαὶ ἠκούσθησαν, δύο ὅμως ἐφάνησαν ἐπικρατέστεραι. Κατὰ τὴν πρώτην, ἡ ἐξελέγξις ἐπρεπε ν' ἀρχήσῃ ἀπὸ τῶν ὅλως ἀφιλονεικῆτων ἢ τῶν ἥτον φιλονεικουμένων ἐκλογῶν καὶ νὰ φθάσῃ τελευταῖον εἰς τὰς ἀμφισβητούμενας· κατὰ δὲ τὴν ἄλλην ἡ πρότασις ἐτίθετο ἀντιστρόφως. Ἢν παραδεχθῶμεν τὴν πρώτην, ἔλεγον οἱ ὑποστηρίζοντες αὐτήν, οὐ μόνον ὁμολογοῦμεν σέβας πρὸς τὴν ὑπὸ πάντων τῶν προηγηθέντων βουλευτικῶν σωμάτων τῆς Ἑλλάδος καθιερωθεῖσαν τάξιν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν συγκρότησιν τῆς βουλῆς φθάνομεν ταχύτερον. Ἢ ἐναντίας, τῆς δευτέρας οἱ ὑπέρμαχοι διασχυρίζοντο ὅτι, ἐάν ἐξεταζομένων πρῶτον τῶν ἀμφισβητούμενων ἀποβληθῶσι βουλευταὶ, οἱ διάδοχοι αὐτῶν θέλουσιν ἐκλεχθῇ ἐγκαίρως, καὶ οὕτω οὐδεμίαν ἐπαρχίαν θὰ σταῖρηθῃ τοῦ ἀντιπροσωπικοῦ δικαίωματος.

Εὐκόλως ἐννοεῖται ὅτι τῶν δευτέρων τούτων σκοπὸς δὲν ἦτο ἡ ταχὺ ἐγκατάστασις τῆς βουλῆς ἢ ἡ ἄμεσος αὐτῆς ἐνασχόλησις, ὥς πολλοὶ διετείνοντο, εἰς κοινωφελῆ ἔργα, ἢ καὶ εὐλόγητα πρὸς διάταξιν τινὰ τοῦ νόμου. Ὡς ταχύτερον νὰ ἐξωσθῶσιν οἱ ἐτερόφρονες βουλευταὶ, ἰδοὺ ποῦ ἔτεινον πάντες αὐτῶν οἱ ἀγῶνες.

Παραδόξως ἡ βουλὴν παρεδέχθη ὁμοφώνως τὴν πρώτην πρότασιν· οὗτος ὁμοῦς ὑπῆρξεν ὁ κατὰ τῆς βίας πρῶτος καὶ τελευταῖος θρίαμβος καθ' ἅπασαν τῆς ἐξελέγξεως τὴν διάρκειαν, θρίαμβος θεωρίας, ἐφημέρος, ἄγονος· διότι, μόλις ἐννοήσασα ἡ πλειοψηφία τὴν πλάνην αὐτῆς, ἀνέτρεψε τὰ γενόμενα μετὰ μίαν μόνον ἡμέραν διὰ τῆς περὶ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς ἀποφάσεως, ὀνομάσασα τοὺς στρατηγούς Κρεζιώτην, Πλαπούταν καὶ Γρίβαν, τὸν Α. Καλαμογάρτην, τὸν Γ. Νοταρὰν, τὸν Σ. Βλάχον, τὸν Ν. Κορφιοτάκην, τὸν Κ. Καίτην καὶ τὸν Κ. Προβιλέγιον.

Νά εξετάσωμεν μίαν πρὸς μίαν τὰς ἐκθέσεις τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης, καὶ νά στιγματίσωμεν τὰς παρανομίας, εἰς ἃς ἐξετραχηλίσθησαν καὶ αὕτη καὶ ἡ βουλὴ, οὐ μόνον διεξοδικὸν καὶ ὀχληρὸν, ἀλλὰ καὶ μεγίστης ἀγανακτῆσεως εἶναι πρόξενον ἀποπτύσσει καθ' ὁλοκληρίαν τὸν χαλινὸν τοῦ νόμου, τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς φρονήσεως, ἐπέβαλον εἰς ἐκείνους κανόνα τινὰ, ὧς οὐ οὐδὲ κατὰ κεραίαν ἐξέκλιναν. Προέκειτο νά ἐπικυρωθῶσι φιλικαὶ ἐκλογαί; εὐθὺς καὶ αἱ δεινότητι παραβιάσεις ἀπεσιωπῶντο ἢ ἐγκρακτηρίζοντο ἐπουσιώδεις παρατυπίαι· ἡ βία, ἡ πτάσις αὐτῇ ἐπεκαλοῦντο δικαία ἔμυνα, καὶ ἡ ἀδικία, ἡ ἀκολασία, τὸ ψεῦδος, δικαιοσύνη, μετριοτής, ἀλήθεια. Τότε αἱ λέξεις ἠλλαζαν σημασίαν· ἡ παραβίασις ἐρρ' εἶπεν τῶν κελπῶν ὠνομάζετο συστολή πῶν σαπίδων, αἱ σαπυνοκασέλαι καὶ τὰ σακκούλια, κάλπαι, ἡ λύμανσις τῶν σφραγίδων τυχαία σύντριψις, οἱ συμβολαιογράφοι, ἐπὶ τῆς ψηφοφορίας ἐπιτροπαὶ καὶ οἱ ἀποβλητοὶ τοῦ λαοῦ ἐκλεκτοὶ αὐτοῦ. Ἦτο σκοπὸς ν' ἀκυρωθῶσιν ἐκλογαί; ἡ φυλακὴ τοῦ νόμου μετετρέπετο εἰς ἀσέβειαν, ἡ διατήρησις τῆς τάξεως, εἰς βλαίαν ἐπίθεσιν, καὶ ἡ ἐπιείκεια, ἡ εὐλικρίνεια, ἡ ἀνοχή, εἰς δόλον, καταφορὰν, ἐπέμβασιν. Ἀλλ' ἡ ἀσέβεια, ἡ βία, ὁ δόλος, ἡ καταφορὰ, ἡ ἐπέμβασις ὑπερίσχυον μόνον ὅπου οἱ ἐκλεχθέντες ἦσαν φίλοι τοῦ ὑπουργείου τῆς 30 Μαρτίου· ὅπου ὅμως ἦσαν ἀντίπαλοι, ἐκεῖ ἡ ἀσέβεια, ἡ βία, ὁ δόλος, ἡ καταφορὰ, ἡ ἐπέμβασις, συνετρίβοντο κατὰ τῶν βράχων τῆς ἀνεξαρτησίας, τῆς ἀκεραιότητος καὶ τῆς ἀρετῆς. Ὁ λαὸς τῆς Ἑλλάδος δὲν ἠσθάνετο πανταχοῦ τὰ ἴδια δικαιώματα· ἀδιάφορος καὶ ἀτρέμης αὐτῶν ὑπέρμαχος ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, ὧν ἐπεκυρώθησαν αἱ ἐκλογαί, ἐκλινε δουλικῶς τὸν αὐχένα πανταχοῦ ὅπου αὐταὶ ἀπέβησαν ὑπὲρ τῶν ὁμοφρόνων τοῦ πρώην ὑπουργείου. Ὁ νόμος ποτὲ μὲν ἔπρεπε νά κοιμᾶται, ποτὲ δὲ ν' ἀγρυπνῇ, ποτὲ μὲν νά ἐρμηνεύεται κατὰ γράμμα, ποτὲ δὲ κατ' ἐννοίαν, καὶ ἄλλοτε νά διαστρέφονται αἱ σαφέσταται καὶ καθαρῶταται, αἱ πλέον ῥηταὶ αὐτοῦ διατάξεις (1). Ἰδοὺ πρὸς ἀπόδειξιν καὶ τινὰ παραδείγματα.

Ἐν Ναυπακτίᾳ ἐψηφοφόρηθη ὁ ἀντισυνταγματάρχης 1. Φαρμάκης· ὑπῆρχε δὲ καὶ ἄλλος φέρων τὸ αὐτὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον, μὴ παρουσιασθεὶς ὅμως ὡς ὑποψήφιος· διὰ τοῦτο, ὀρθῶς ποιήσασκε αἱ ἐπὶ τῆς διαλογῆς ἐπιτροπαὶ, ἀπερρίψαν τὰς ἐνστάσεις καὶ

(1) Παρακολῶ τὸν ἀναγνώστην νά ἔχῃ κατὰ νοῦν ὅτι οὐδὲ κατὰ ἐν ἰσότη μεταβάλλω τὰ γραφέντα καὶ νῦν εἶτι σωζόμενα πρακτικὰ τῆς βουλῆς καὶ τῆς ἐπιτροπῆς. Ὅπως δὲ ξαν καὶ καθήκον τῆς πατρίδος θεωρῶ καὶ ἀνακηρύττω καὶ τὰς ἀλαχίστας ἀγαθὰς πράξεις τῶν συμπολιτῶν, εὐνοήποτε καὶ ἂν ἔχωσιν οὗτοι ὄνομα, τὸν αὐτὸν τρόπον ὡς αἴσχος καὶ ἀτιμίαν αὐτῆς ἀπολακτικῶς τὰς φαύλας, καὶ ἂν ὑπὸ εἰκείων ἐμοὶ ἐπράχθησαν.

κατελόγισαν ὑπὲρ ἐκείνου πάσας τὰς ψήφους. Ἡ ἐπὶ τῆς ἐξελέξεως ἐπιτροπὴ καὶ μετ' αὐτὴν ἡ βουλὴ ἀπεδέχθησαν τὴν πράξιν, καὶ ἀνεγνώρισαν ὅτι αἱ ἐπιτροπαὶ ἔχουσι τοῦ καταλογισμοῦ τὸ δικαίωμα· ἔσεβάσθησαν ὅμως κατ' ἄλλας ἀπαρράλλακτον φάσεως περιπτώσεις τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἀπόφασιν; Ἐν Τήνῳ ἦσαν δύο Ν. Βιτάλι, ὧν ὁ μὲν εἰς παρουσίᾳ σθη ὑποψήφιος, ὁ δ' ἕτερος, ὁ καὶ Παλαμιδᾶς ἐπικαλούμενος, ἐκήρυξε δημοσίᾳ πολὺ πρὸ τῆς ψηφοφορίας ὅτι δὲν θέλει νά ψηφοφορηθῇ. Αἱ ἐπὶ τῆς διαλογῆς ἐπιτροπαὶ ἀπέδωκάν εἰς τὸν πρῶτον πάσας τὰς ψήφους· ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ καὶ ἡ βουλὴ ἠκύρωσαν τὴν πράξιν, εἰ καὶ κατὰ πάντα ὁμοίαν τῆς ἐν Ναυπακτίᾳ, διότι ὁ ἐκλεχθεὶς ἦτο φίλος τοῦ παρελθόντος ὑπουργείου. Δὲν ἤρκεσε δὲ μόνον αὕτη ἡ παρανομία· ἡ βουλὴ προέβη καὶ εἰς δευτέραν, ἀναπληρῶσαν αὐθαγέτως τὸν ἀποβληθέντα διὰ τοῦ ἐπιλαχόντος. Μάτην ὁ ἀποβληθεὶς ἐπεκαλέσθη τὰς ἀποφάσεις τῆς ἐθνικῆς συνελεύσεως ἀποκρουούσας τοὺς ἐπιλαχόντας καθὼ ἀντιπροσώπους τῶν μειονοψηφιδῶν· μάτην ἀνευθύμισεν εἰς τὴν βουλήν ὅτι δὲν ἔχει αὕτη τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν ἀντιπροσώπους τοῦ λαοῦ. Τίς ἐφρόντιζε περὶ τοῦ νόμου ἢ περὶ τῆς τιμῆς τοῦ ἑλληνικοῦ ὀνόματος;

Ἐν Εὐρυτανίᾳ ἐψηφοφόρουν δύο 1. Χατσόπουλοι· αἱ δὲ ἐπὶ τῆς διαλογῆς ἐπιτροπαὶ κατελόγισαν ὑπὲρ ἑκατέρου αὐτῶν τὰς ἰδίαις ψήφους. Ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ καὶ ἡ βουλὴ, συνενώσασαι αὐτογνώνως πάσας, ἀνέδειξαν τὸν ἕνα βουλευτήν.

Οὕτω λοιπὸν ἐν μὲν Ναυπακτίᾳ, ἧς τινος ὁ βουλευτῆς 1. Φαρμάκης ἦτο ἀντίπαλος τοῦ πρώην ὑπουργείου, τὸ δικαίωμα τοῦ καταλογισμοῦ τῶν ψήφων ἀφῆθη εἰς τὰς ἐπὶ τῆς διαλογῆς ἐπιτροπὰς, ἐν δὲ Τήνῳ καὶ Εὐρυτανίᾳ, ὅπου οἱ ἐκλεχθέντες δὲν ἦσαν φίλοι τοῦ ἐνεστώτος, ἀφῆθη.

Ἡ κάλπη τοῦ δήμου ὠλενείας τῆς ἐπαρχίας Μεσολογγίου, μετακομισθεῖσα εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας ἀπετέθη εἰς ἰδιαιτέραν οἰκίαν· ἡ ἐπιτροπὴ ὅμως καὶ ἡ βουλὴ ἀπεφάνθησαν, ὅτι οὐ μόνον δὲν ὑπῆρξε παρανομία, ἀλλ' ὅτι καὶ ἐτηρήθη ὁ νόμος. Ποῖος δὲ οὗτος; Ἰδοὺ· «Εἰς τὴν λήξιν τῆς πρὸς ἐκλογὴν προθεσμίας εἶναι αἱ κάλπαι μεταφέρονται μετὰ τῶν πρακτικῶν ἀσφαλῶς ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐκάστου δήμου εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας, καὶ κατατίθενται ἐν τῷ ἐν αὐτῇ προσδιορισμένῳ διὰ τὰς ἐκλογὰς καταστήματι κτλ.» (Ἄρθρον 23 τοῦ περὶ ἐκλογῆς νόμου). Ἡ ἰδιαιτέρα ἄρα οἰκία καὶ τὸ προσδιορισμένον διὰ τὰς ἐκλογὰς κατάστημα, ἦσαν ταυτοσήμαντα κατὰ τε τὴν ἐπιτροπὴν καὶ τὴν βουλήν.

Ἀλλ' ἔσεβάσθησαν καὶ τὴν ἰδίαν αὐτῶν νομολογίαν; Ὅτε τὴν ἐπιούσαν ὑπεβλήθη ἡ περὶ τῆς ἐκλα-

γῆς τῆς Θῆρας ἐκθεσίς, ἡ ἐπιτροπὴ ἐλαβεν ἀπὸ δὲ τὴν ἐξέτασιν τῶν ἐγγράφων παρατηρήθησαν αἱ ἐξῆς ἐλλείψεις 2). Μετὰ τὴν μεταφορὰν τῶν καλπῶν εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας, αὐταὶ κατετέθησαν οὐχὶ εἰς τὴν προσδιορισθεῖσαν ἐκκλησίαν, ἀλλ' εἰς τὸ διοικητήριον. » Μίαν μόνον ἡμέραν, μετὰ τὴν περὶ τῆς κάλπης τῆς ἑλληνείας ἀπόφασιν, οὔτε αὐτὰ τὰ διοικητήρια παρεδέχτο πρὸς κατὰθεσιν τῶν καλπῶν ἡ βουλὴ.

Ὁ πλοίαρχος Παπανικολῆς, βουλευτὴς ψαρρῖανός, ἐθεωρεῖτο φίλος τοῦ πάσαντος ὑπουργείου· ἀλλὰ πῶς νὰ ἐξωσθῇ χωρὶς νὰ συνεξωσθῇ καὶ ὁ συν-ἀδελφος αὐτοῦ Κανάρης, ἐνῶ κατὰ τὴν ἐκλογὴν ἐτηρήθησαν ἀκριβῶς αἱ διατάξεις τοῦ νόμου; Ἡ ἐπὶ τῆς ἐξελέγξεως ἐπιτροπὴ εἶχεν ἀπαραδειγματίστον τὴν εὐφροάν. Καταφρονήσασα τὰς ῥητὰς διαθεδικιώσεις τῆς ἐπὶ τῆς ψηφοφορίας ἐπιτροπῆς, ἐπλάστε κατὰ φαντασίαν ὅτι ἡ κάλπη ἐκλείσθη πέντε λεπτά πρὸ τῆς ταχθείσης προθεσμίας, καὶ ὅτι ἐντὸς τῶν πέντε τούτων λεπτῶν ἐμελλε νὰ ψηφοφορήσῃ τόσος ἀριθμὸς ἐκλογέων, ὅσος νὰ μεταβάλλῃ τὴν πλειονοψηφίαν, οὐχὶ τὴν ὑπὲρ τοῦ Κανάρη, ἀλλὰ τὴν ὑπὲρ τοῦ Παπανικολῆ. Εἶναι ἀνάγκη γὰρ εἶπω ὅτι ἡ βουλὴ ἐ-

χειροκρότησε τὴν ἀναιδῆ ταύτην ἐπίνοιαν; Εἰς ἑλευσίνα ὁμοως, ὅπου ἡ ψηφοφορία ἤρχισε δύο ὥρας μετὰ τὴν ὁρισμένην προθεσμίαν, εἰς τρεῖς δόμους τῆς Εὐρυτανίας καὶ εἰς τὸν τῶν ἑλλενείων τῆς Ἠλίδος, ὅπου διήρκεσαν ἐκεῖ μὲν ἑπτὰ, εἰς τοῦτον δὲ τρεῖς μόνον ἡμέρας ἀντὶ ὅκτω, κατὰ τὴν ἐπιτροπὴν καὶ τὴν βουλήν οὔτε νόμου, οὔτε τύπων ἀθέτησις ὑπῆρξε.

N. A.

(Ἔπεται συνέχεια.)

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ.

Τέσσαρες ἄνδρες ἐκ τῶν γνωστοτέρων εἰς τὸ πανελλήνιον ἀπέθανον ἐπ' ἐσχάτων· οἱ στρατηγοὶ Δημήτριος Καλλέργης καὶ Ἰω. Μαμούρης, ὁ πολλὰ ἔτη ὑπηρετήσας ἐντίμως τὴν πατρίδα Νικόλαος Θεοχάρης καὶ ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει Στέφανος Καρθοδωρῆς, ἰατρὸς μὲν τὸ ἐπάγγελμα, πολυμαθὴς δὲ συγγραφεὺς καὶ πολίτης πλήρως χρηστότητος καὶ ἀρετῆς.

ΣΥΝΤΑΚΤΑΙ ΤΗΣ ΠΑΝΔΩΡΑΣ.

Κατὰ τὸ ΙΖ' ἔτος.

Ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος.

1. Α. Ρ. Παγκαδῆς, καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου.
2. Κ. Παπαρρηγόπουλος »
3. Π. Παπαρρηγόπουλος »
4. Σ. Κουμανούδης »
5. Ἰω. Σούτσος »
6. Δ. Κυριακὸς »
7. Δ. Πάλλης »
8. Π. Κελληγᾶς »
9. Θ. Ὀρφανίδης »
10. Σ. Λάνδερς »
11. Ἰω. Παρθένουλος ὑφηγῆτης »
12. Α. Κ. Κοκκίδης »
13. Π. Βράϊλας Ἀρμένιος.
14. Μ. Ρενιέρης.
15. Σοφ. Οἰκονόμος.
16. Γ. Γ. Παπαδόπουλος.
17. Α. Α. Σούτσος.
18. Ἀγγελὸς Βλάχος.
19. Γ. Κ. Τσιπάλδης.

20. Θ. Κασούσης.
21. Μ. Α. Μουσταξοῦδης.
22. Σπ. Λογιωτατίδης.
23. Ἰω. Δακινάλλας.
24. Δ. Κ. Παπαρρηγόπουλος.
25. Ν. Γ. Πολίτης.
26. Βίαν.
27. Στέφ. Ν. Δραγούμης.
28. Ν. Δραγούμης.

Καὶ ἄλλοι.

Ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος.

1. Ἀρχιμανδρίτης Κατράμης ἐν Νεαπόλει.
2. Ἰω. Σακελίων ἐν Πάτρῃ.
3. Δ. Μπότσας ἐν Ἀμερικῇ.
4. Χ. Παρμενίδης ἐν Ἀγγλίᾳ.
5. Π. Ἀραβαντινὸς ἐν Ἠπείρῳ.
6. Κλ. Παπαζοῦλος ἐν Κωνσταντινουπόλει.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΙΖ' ΤΟΜΟΥ.

Ὁ Διευθυντὴς Ν. ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ.